

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Α'

17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1923

ΑΡΙΘ 25

ΤΟ ΚΕΡΔΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

Ότε εξερρήγνυτο ὁ τελευταῖος παγκόσμιος πόλεμος τὰ εἰς αὐτὸν συστροβιλισθέντα Κράτη ἀνεπέτασαν ἐνώπιον ὄλου τοῦ κόσμου τὰς σημαίας, ἐφ' ὧν ἦσαν ἀναγεγραμμένοι αἱ ἀφετηρίαι καὶ οἱ σκοποὶ τοῦ ἀναληφθέντος ἀγῶνος, καὶ ἤκουον οἱ λαοὶ ὅτι οἱ νικηταὶ θὰ ἀναγνωρίσωσι καὶ θὰ ἐφαρμόσωσι τὰ δίκαια καὶ τὰ δικαιώματα τῶν μικρῶν καὶ τῶν ἀσθενῶν, θὰ ἐμπεδωθῆ ἡ δικαιοσύνη καὶ θὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν ἐλευθερίαν οἱ ἀπὸ αἰῶνων ὑπὸ δεσπότης ἀναξιοπαθοῦντες λαοί. Ἐδόθησαν δὴλα δὴ ἐπαγγελίαι ἐπίσημοι, ὅτι οἱ ἰσχυροὶ νικηταὶ θὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἀσφαλεστέραν τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν ἐν τῇ ἀνθρωπότητι παγίωσιν.

Αἱ ἐπανειλημμένως δοθεῖσαι ὑποσχέσεις ἐκεῖναι δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, ἤ, μᾶλλον, δὲν κατέστη δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῶσι καθ' ἣν ἔκτασιν καὶ διάθεσιν παρεσχέθησαν. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλ' ἡ ἐξέλιξις καὶ ἡ ἐκβασίς τοῦ πολέμου συνεπήγαγεν εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν χριστιανικωτάτων ἐκείνων ἐπαγγελιῶν τραγικωτάτας ἀβαρίας, κατὰ τὴν ἔκτασιν καὶ τὸν χαρακτῆρά των σπανιωτάτας ἐν ταῖς ἱστορίαις τῶν λαῶν. Βεβαίως ὁ πόλεμος δὲν παρήλθεν ἀνευ θετικῶν ἀποτελεσμάτων, εὐεργετικῶν διὰ πολλοὺς ἐκ τῶν τέως ὑπὸ δυσμενεῖς συνθήκας τελούντων λαῶν· ἡ πρὸ τῆς ἡμισελήνου ὁμῶς ὑποχώρησις τοῦ σταυροῦ τῶν χριστιανῶν νικητῶν καὶ ἡ συνεπεῖα ταύτης τρομερὰ συμφορὰ ἑκατομμυρίων χριστιανῶν δέον πάντως νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς ἐπονείδιστος τῶν ἐπηγγελμένων ἀθέτησις.

Τὸ πρᾶγμα δὲν ὀφείλεται εἰς τὸν Χριστιανι-

σμόν ὡς θρησκείαν τῶν ὑποχωρησάντων νικητῶν. Πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Τὸ ναυάγιον ὀφείλεται εἰς τοὺς ἀτελῶς ἢ καὶ μηδαμῶς τὰς χριστιανικὰς ἀρχὰς ἐμποτισθέντας. Τὸ κέντρον τοῦ βάρους ἐγκρατεῖται εἰς τὴν ἐτοιμότητα, τὸν τρόπον, τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν σταθερότητα τῆς ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων προσλήψεως, τῆς εἰς σάρκα καὶ αἷμα καὶ ζωὴν των μεταβολῆς καὶ μεταποιήσεως τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν. Τοῦτο ὁμῶς γίνεται βραδύτατα, κατὰ γε τὴν ἀνθρωπίνην κρίσιν καὶ ἀντιληψιν, ἐφ' ὅσον δὴλα δὴ, ὡς ἀνθρωποὶ ζῶντες ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς τοῦ χρόνου, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς κατηγορίας τοῦ χρόνου, δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν περὶ τῶν γηίνων πραγμάτων. Ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε ζύμη, προζύμιον δὴλα δὴ, ἀποσκοπῶν εἰς τὴν ζύμωσιν τοῦ ὄλου φυράματος τῆς ἀνθρωπότητος. Θεῖος ὢν τὴν προέλευσιν καὶ τεθεὶς ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ φυράματι, θὰ διεισδύσῃ καὶ θὰ διαποτίσῃ αὐτὸ ὀλόκληρον.

Ἄλλὰ καίτοι χωρεῖ ἀσφαλῶς, ἡ ζύμωσις τοῦ εἶνε βραδεῖα, ἤ, μᾶλλον, ἡμεῖς ἀντιλαμβανόμεθα αὐτὴν ὡς βραδεῖαν, διότι κατενώπιον τοῦ Θεοῦ ὁ χρόνος εἶνε ἀνύπαρκτος, καὶ ἀχίλια ἔτη εἶνε ὡς ἡ ἡμέρα τῆς χθές». Ἡ βραδύτης δὲ τῆς τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐμπεδώσεως ὀφείλεται εἰς αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον, εἰς τὴν ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος αὐτοῦ ἀπόκλισιν τῆς ψυχῆς του, ἡ ὁποία ἀπεργάζεται αὐτὸν δυσχαλίνωτον καὶ ἐπαναστατικὸν κατὰ τοῦ ἀπὸ τῆς κακίας ἀνασταλτικοῦ τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Χριστιανισμὸς τηρεῖ εὐλάβειαν πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρώπου μὴ ὢν θρησκεία βίας καὶ ἐξαναγκασμοῦ, μετ' ἀπυθμένου ὑπομονῆς, ὁποῖαν ἔχει ὁ θεράπων ἰατρός πρὸς δύστροπον καὶ δυσήνιον ἀσθενῆ, προσδοκᾷ τὴν βαθμιαίαν ἐλευθερίαν

αυτοῦ συμμόρφωσιν πρὸς τὰς χριστιανικὰς ἀρχάς.

Ἄλλὰ ζημία ἄρα γε ἡ κέρδος ἐκ τῆς τερραστίας ταύτης ἀναστατώσεως προέκυψε ;

Ἄδιστακτως βεβαιούμεν, ὅτι οὐ μόνον ὠφέλεια ἐκ τοῦ πολέμου προέκυψεν, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἡ ὠφέλεια αὕτη εἶναι τερραστία. Μόνον τὸ γεγονός, ὅτι ὅλος ὁ κόσμος, καὶ αὐτοὶ δ' οὗτοι οἱ ἀθετηταὶ τῶν ὑπεσχημένων, δὲν ἔμειναν εὐχαριστημένοι ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς τερραστίας ἐκείνης συρράξεως, ἀποτελεῖ, καθ' ἡμᾶς, κέρδος διὰ τὴν ἀνθρωπότητα μέγιστον. Διότι ἡ γενικὴ αὕτη δυσἀρεσκεία εἶνε ὁ δείκτης τοῦ βαθμοῦ τῆς εὐαισθησίας τῶν λαῶν πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν· εἶνε τεκμήριον ὅτι γνωρίζουσι καὶ ποῖον εἶνε τὸ πλήρες ἰδεῶδες, τοῦ ὁποῦ ἡστόχησεν ἐν πολλοῖς ὁ ἄγων ὁ πολύνεκρος, καὶ ὅτι τοῦτο τὸ ἰδεῶδες εἶνε τὸ μόνον ἱκανοποιῶν καὶ ἐπαναπαῦον τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν. Ἡ μερικὴ τοῦ πολέμου ἀποτυχία ἀφύπνισε τὰ εὐγενέστερα αἰσθήματα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καὶ ὑπέμνησεν ὅτι λείπει ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ τὴν ζωὴν ἐκεῖνο τὸ ἔν, τοῦ ὁποῦ προ πάντος ἄλλου τυγχάνει ἐν τῷ βίῳ χρεία. Ἐνθυμούμεθα οἱ πάντες πόσον ἐπανεπαύετο ἡ ψυχὴ μας ὅτε ἠκούομεν τὰς χριστιανοπρεπεστάτας τῶν ἐμπολέμων ἐπαγγελίας, οὐδεὶς δὲ θὰ λησμονήσῃ μετὰ πόσης ἀνακουφίσεως ἀνά συμπασαν τὴν ὑφήλιον ἠκούσθησαν αἱ ἀρχαὶ τοῦ Οὐίλσον, εἰς ὧν τὴν ἐφαρμογὴν ἐνόει νὰ καταλήξῃ ὁ πόλεμος. Ἡ σύννοια καὶ ἡ μελαγχολία καὶ ἡ ἀπογοήτευσις, αἵτινες κατέλαβον τοὺς λαοὺς ἐπὶ τῇ ἀποτυχίᾳ τοῦ Οὐίλσονεῖου προγράμματος, τὸ ὁποῖον οὐδὲν ἄλλο περιελάμβανεν, εἰ μὴ τὴν ἐν τῇ ζωῇ τῶν ἐθνῶν ἐφαρμογὴν τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν, εἶνε τεκμήριον τῆς τερραστίας ὠφελείας τῆς ἀνθρωπότητος ἀπὸ ἐπόψεως καθαρῶς χριστιανικῆς, διότι ἀφύπνισθεῖσα ἀπὸ τὸν τέως κατέχοντα αὐτὴν νήδυμον καὶ ἀποτινάξασα τὴν διακατέχουσαν αὐτὴν κάρωσιν καὶ ἀδιαφορίαν, εἶδε καὶ ἐξετίμησε τὸ ἀγαθόν, διὰ τὸ ὁποῖον, τυγχάνει προωρισμένη, ἀντιλαμβάνον ἐν δ' αὐτὸ μακρὰν ἐτι κείμενον, θὰ ἐντείνῃ τὰς δυνάμεις τῆς νὰ τὸ ἀποκτήσῃ πάσῃ θυσίᾳ.

Καὶ τοῦτο εἶνε ἡ μία μόνον ἐκ τῶν ὀφειῶν τῆς ὑπὸ τῆς τὰ πάντα διεπούσης Θείας Προνοίας μεταστροφῆς τοῦ κακοῦ ἐπ' ἀγαθῷ. Διότι καὶ ἄλλας ὀφείεις θὰ ἐξετάσωμεν.

ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Ὡς μέσον ἐπιδράσεως τοῦ ἱεροῦ κλήρου ἐπὶ τῆς Κοινωνίας.

Τὸ πρῶτιστον καὶ κύριον μέσον, διὰ τοῦ ὁποῦ δύνανται ἀποτελεσματικῶς νὰ ἐπιδράσῃ ὁ ἱερός κλήρος ἐπὶ τῆς κοινωνίας καὶ νὰ κατερθῇ τὰ διαθήματα αὐτῆς ἐπὶ τὰς τριβους τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου, εἶναι ἀναμφισβήτητος τὸ κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου. Τὸ παράδειγμα τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς θρησκείας ἡμῶν καὶ τῶν Ἀποστόλων αὐτοῦ, καθὼς καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, καθιστᾷ τετραγωνικὴν τὴν ἀλήθειαν ταύτην, οὕτως ὥστε πᾶσι ἐπιχειρηματολογία ὑπὲρ τῆς θέσεως ταύτης νὰ καθίσταται τελείως περιττὴ. Τὸ ζήτημα ὅμως εἶναι τὸ ἐξῆς: Δύνανται πᾶν κήρυγμα νὰ ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς κοινωνίας; Καὶ εἶναι ἱκανὸς μόνος ὁ τίτλος τοῦ ἱεροκλήρου, ἵνα συνεπαγάγῃ καὶ τὴν ἐπιβολὴν αὐτοῦ καὶ ἐπομένως τὴν ἐδεργετικὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἀκροατῶν; Ἡπεῖρα ἀποδεικνύει ὅτι οὐχὶ πᾶν κήρυγμα, εἴτε ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἄμβωνος, εἴτε ἀφ' οἰουδὴποτε ἄλλου τόπου γινόμενον, καρποφορεῖ οὐδὲ παρὰ πᾶσι τοῖς ἀκροαταῖς καταδεικνύεται ἡ ἐπίδρασις αὐτοῦ. Οὐχὶ πάντες οἱ ἱεροκλήρουκες εὐδοκιμοῦσι καὶ συνεπῶς οὐχὶ πάντων ἡ ἐργασία στέφεται ὑπὸ ἀποτελεσματικῆς ἐπιτυχίας. Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου δύνανται νὰ συναχθῇ τὸ συμπέρασμα ὅτι πρὸ παντός ἡ **προσωπικότης τοῦ κηρύσσοντος κληρικῶ** εἶναι ὁ κυριώτατος, ἀπὸ τῆς ἀνθρωπίνης ἀπόψεως, ὅρος τῆς εὐδοκιμήσεως τοῦ κηρύγματος. Οὕτε ἡ τέχνη, οὕτε ἡ φρασολογία, οὕτε τὸ ὄψος τῶν ἐνοιῶν, οὕτε οἰονδὴποτε ἄλλο μέσον τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιτηδεϊότητος ἐξασφαλίζουσι καθ' ἑαυτὰ τὴν εὐδοκίμησιν τοῦ θεοῦ λόγου ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ ἱεροκλήρου. Ἐν τίνι δὲ συνίσταται ἡ προσωπικότης αὕτη; καὶ πῶς διαπλάσσεται; Βεβαίως ἡ ἰδιότης αὕτη, ἡ ἱεροκληρικὴ, οὕτως εἰπεῖν, προσωπικότης δὲν εἶναι ἀπλοῦν τι καὶ εὐπερίγραπτος· εἶναι σύνθεσις θεῶν χαρίτων καὶ ἀνθρωπίνων δεξιότητων, ἐμφανιμένη πρὸ παντός ἐν τούτῳ, ὅτι ὁ ὁμιλῶν ὁμιλεῖ, ὡς οὕτως ἐμπνευσμένος ἀπόστολος τοῦ Κυρίου, ὥστε εἶνε ἀπλοῦν Αὐτοῦ ὄργανον. Ὁ ἄρτιος ἱεροκλήρως, καὶ πάντοτε μὲν, μάλιστα δὲ καθ' ἣν στιγμήν ἐξαγγέλλει εἰς τὸν λαὸν τὰς θείας ἀληθείας, λησμονεῖ τελείως ὅτι εἶναι ἄνθρωπος καὶ κοριεῖται ὑπὸ τῆς συναισθησεως ὅτι ἐν τῇ μηδαιμινότητί του, χρησιμεύει τὴν στιγμήν ἐκείνην ὡς σάλπιγξ ἐν τῷ στόματι τοῦ Κυρίου.

Διὰ νὰ γίνωσιν ὅμως αἰσθητὰ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ θεοῦ κηρύγματος καὶ παρατηρηθῇ ἡ μεγάλη δύναμις τοῦ κηρύγματος ἐπὶ τῶν ψυχῶν τῶν ἀνθρώπων, δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ προσωπικότης τοῦ ἱεροκλήρου. Εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐξέλθῃ τοῦτο τῶν δεσμῶν τῆς τοπικότητος καὶ τοῦ ὑπηρεσιακοῦ μηχανισμοῦ. «**Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται**». Καὶ κατ' ἐξοχὴν μὲν ὁ ἱερός ἄμβων βεβαίως εἶναι τὸ βῆμα τοῦ θεοῦ κηρύγματος· καὶ ὁ χρόνος τῆς θείας λειτουργίας ὁ μᾶλλον πρὸς τοῦτο ἐνδεικνύμενος. Ἄλλ' ὁ ναὸς καὶ ἡ λατρεία δὲν εἶνε ὁ μόνος τόπος καὶ χρόνος, καθ' οὗς δύνανται τις νὰ εἰσέλθῃ εἰς λεπτομερείας τινὰς ἐπὶ τοῦ βίου τῶν ἀνθρώπων. Ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία ἐν τοῖς σχολείοις, τοῖς τε κατηχητικοῖς καὶ τοῖς θύραθεν, ἡ διδασκαλία

ἐν τῇ ἱερᾷ πρὸ πάντων ἐξομολογήσει, αὐταὶ αἱ ἀπλαί, τυχαῖαι πολλάκις, συνομιλίαι ἐξ οἰασθῆποτε ἀφορμῆς καὶ ὀπουδήποτε ἀνοιγόμεναι καὶ μεθ' οἰουδῆποτε, γινόμεναι ἐν τῇ συναισθήσει καὶ τῇ ἐκτιμήσει τῆς δραστηκότητος αὐτῶν ἐπιφέρουσιν ἄριστα ἀποτελέσματα θρησκευτικοῦ διαφωτισμοῦ καὶ ἠθικῆς χειραγωγίας. Ὁ ἱεροκῆρυξ, δέον νὰ ἔχῃ ὅπ' ὄψιν αὐτοῦ ὅτι ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ ὥρᾳ ἀνήκει εἰς πάντα χριστιανόν, καὶ πάντα ἐν γένει ἄνθρωπον, μεταβλίνων, ἂν τυγχάνῃ **εἰδικὸς ἱεροκῆρυξ**, ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἐν τῇ λαοῦσῃ αὐτῷ περιφερῆς, ἄνευ κοσμικῶν πομπῶν καὶ διατυπώσεων, φέρων τὸν τίμιον σταυρὸν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Καὶ αὐτὸ μὲν τοῦτο τὸ περιουθεῖν ἐνέχει εἰ τὸ καλωματικὸν ἐν τῷ θείῳ κηρύγματι, καθ' ὅσον ὁ ἱεροκῆρυξ δὲν δύναται νὰ διακινώσῃ τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἐλλείψεις τῶν ἀκουστῶν του καὶ συνεπῶς νὰ διασθῆνῃ τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ ἀναλόγως· οὐχ ἦττον ὅμως καὶ τοῦτο εἶνε ὠφέλιμον· διότι κινῶναι μὲν εἶναι καὶ γνωστὰ πολλὰ κακία, ἐξ ἄλλου δὲ ὁ ἱεροκῆρυξ δύναται νὰ πληροφρητῆ ἀσφαλῶς ἰδιάζοντά τινα εἰς τὸν τόπον, ὅπου μέλλει νὰ κηροῖῃ, ἐλαττώματα.

Ἐν τῷ κλάδῳ τοῦ ἱεροῦ κηρύγματος ὁ ἱεροκῆρυξ εἶτε ὑπὸ μόνῃν τάτην τὴν ἰδιότητα ἐργάζεται, εἶτε καὶ ὡς ἐφημέριος, εἶτε ὡς καθηγητῆς, καὶ ἀκόμη ὡς ἐπίσκοπος, ὀφείλει νὰ γνωρίσῃ καὶ νὰ ὀρίσῃ ἐν τῶν προτέρων τὴν γραμμὴν κατευθύνσεως τῶν κηρυγμάτων αὐτοῦ. Εἰς τόπον μάλιστα, ἐν ᾧ διακρίβει περισσότερον χρόνον, ὀφείλει νὰ ἀκολουθῇ ἐκαστοτε προδιαγεγραμμένον τί σχέδιον κηρυγμάτων, ἀπαρῶν ἐκ τῆς εὐστόχου μελέτης τῆς καταστάσεως τῶν ἀκουστῶν, ἐν ἀλληλουχίᾳ ἐννοιῶν καὶ διὰ γλώσσης καὶ τρόπου τοῦ σκεπτεσθαι, συμφώνου πρὸς τὸ περιβάλλον ἐμφραζόμενον, πάντοτε δὲ διὰ παραδειγμάτων πιστοποιούμενον. Ἀσυναρτησίαι, ἀναχρονιστικοὶ ἀσκητισμοί, ἀπεραντολογίαι, θέματα ὀμιλίας, κατακείμενα μόνον εἰς τὰς σελίδας διαφῶρων βιβλίων, καὶ μετέωρα, μὴ ἔχοντα ἀντίστοιχον ἀναγκαίαν περίπτωσιν ἐν τῇ πραγματικότητι, γλωσσικαὶ ἐπιδεικτικαί, καθιστῶσι τὴν μὲν ἱεροκῆρυκα ἀποκρουστικόν, τὸ ἱερὸν δὲ κήρυγμα ἀνοήσιον καὶ ἐπαχθέε.

Ἡ λειτουργία τοῦ κλάδου εἶνε ὁ λεπτότερος κλάδος τῆς ἀποστολῆς τοῦ κληρικοῦ, παντὸς δὲ, βεβαίως, κληρικοῦ. Διότι, καὶ μὲν ἔχει ἐξειδικευθῆ σήμερον ὁ κλάδος οὗτος, ἀλλὰ τὸ βεβαίον εἶνε, καὶ ἐκεῖ ὀφείλομεν νὰ τεινώμεν, νὰ ἀναδείξωμεν τὴν Ἐκκλησίαν: οὐδαμοῦ νὰ ὑπάρχῃ, οὐδέ νὰ νοῆται ἱερεὺς, — πολλῶν δὲ μᾶλλον ἄρχιερεὺς — μὴ ἔχων τὸ χάρισμα τοῦ θείου λόγου καὶ μὴ καλλιεργῶν καὶ χρησιμοποιοῦν αὐτὸ. Τὸ κήρυγμα εἶνε ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, ἡ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας, τὸ σημεῖον ζωῆς τοῦ ἱεροῦ κληροῦ.

Προκειμένου δὲ λόγου περὶ τοῦ θείου κηρύγματος, ὡς μέσου ἐπιδράσεως τοῦ ἱεροῦ κληροῦ ἐπὶ τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος, φρονοῦμεν ὅτι καὶ τοῦτο πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπὸ σοβαρὰν ἔποψιν, ὅτι ὄχι μόνον οἱ ἱεροκῆρυκοὶ μίαν τινὸς πόλεως, ἀλλ' ἀκόμη καὶ μίαν περιφερείαν, εἶτε δὲ παραιτέρω καὶ γῶρας ὀφείλουσι νὰ μὴ εἶνε ἀγνώ-

ριστοὶ πρὸς ἀλλήλους. Ἀνάγκη ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐν τῷ συμφέροντι τῶν ψυχῶν, τὰς ὁποίας προσπαθοῦσι νὰ προσελκύωσιν εἰς Χριστόν καὶ νὰ σώσωσιν, νὰ ἔρχωνται εἰς κοινὰς συνεννοήσεις καὶ συνεργασίας εἶτε δι' ἐπιστολῶν, εἶτε διὰ συνεδρίων, δι' ὧν, ἀπαραιτῶν μάλιστα, νὰ ὀργανώσωσιν οἱ μὲν εἰδικοί ἐπαρχιακοὶ τῇ προσκλήσει τῆς ἱερᾶς συνόδου, οἱ δὲ λοιποὶ ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ἐπισκόπων, καὶ συστηματοποιοῦσιν ἀπὸ κοινοῦ πᾶσιν πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν ἐνέργειαν. Ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς Ἐκκλησίας, ἐν ἣ τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου καλλιεργείται, ἀναμείβει τις βεβαίως νὰ ἀκούωνται ἁρμονικαὶ αἱ φωναὶ τῶν λειτουργῶν τοῦ Εὐαγγελίου, ὀροῦσας καὶ ἀρματιζουσαι ἄκαταπαύστως τὸν πνευματικὸν βίον τῶν ἀνθρώπων διὰ τοῦ μέρου τοῦ πνεύματος τοῦ Χριστοῦ.

Ἐπὶ τῶν βεβαίως σήμερον οὐχὶ ὀλίγοι ἱεροκῆρυκοί. Καὶ νόμοι δὲ εἰδικοί ἔχρουσι θεοπισθῆ περὶ προσόντων καὶ καθηκόντων τῶν μελλόντων νὰ ἐκπληρώσωσι τὸ ἔργον τοῦ ἱεροκῆρυκος. Ἀλλ' αἱ διεσκορπισμέναι δυνάμεις πρέπει νὰ καθοδηγηθῶσι πρὸ παντὸς καὶ νὰ συγκεντρωθῶσιν. Ἐπειτα μόνον προσὸν θεωρεῖται ἐν τῇ ἐποχῇ ἡμῶν τὸ πτοχίον τοῦ Πανεπιστημίου ἢ ἄλλης ὀμοσταγῆς Θεολογικῆς Σχολῆς. Ἀλλ' ὅμως διὰ τὸ ἔργον τοῦ ἱεροκῆρυκος, τοῦτο εἶνε ἀνεπαρκὲς καὶ θὰ ἦτο ὀρθώτερα εἰδικὴ μόρφωσις τῶν ἱεροκῆρυκῶν δι' ἰδίου κλάδου προπαιδεύσεως. Ἄν ἡ ἀντίληψις ἡμῶν ὅτι ἡ ἀξία τοῦ ἱεροκῆρυκος ἔγκειται ἐν τῇ προσωπικότητι αὐτοῦ εἶνε ὀρθή, τονίζομεν ὅτι δύναται μὲν τις νὰ εἶνε θεολόγος πλομαθῆς καὶ ἄριστος, χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι καὶ ἱεροκῆρυξ. Πᾶς ἱεροκῆρυξ ὀφείλει νὰ θεολογῇ· ἀλλὰ πᾶς θεολόγος δὲν δύναται νὰ εἶναι καὶ ἱεροκῆρυξ. Ἐν τῶν ἀπαιτεῖται εἰδικὴ προπῶνσις. Τὸ καθ' ἡμᾶς, δὲν διατάζομεν νὰ ὀμολογήσωμεν ὅτι τὰ καλότερα σχολεῖα πρὸς διάπλασιν τοῦ ἱεροκῆρυκος, προῦποθεμένῃς βεβαίως πάντοτε τῆς ἀνωθεν πρὸς τοῦτο κλήσεως, εἶναι πρῶτον μὲν τὸ σχολεῖον τῶν ὀλίγων, ἀκολουθῶν δὲ τὸ σχολεῖον τῶν Γραμῶν. Ὁ ἱεροκῆρυξ ἔχει πρὸ παντὸς ἀνάγκην θερμότητος πίστεως, ἐστίας συναισθημάτων, ζωῆς θερησκευτικῆς· ἀλλ' αἱ λεπτολογίαι τῆς πανεπιστημιακῆς ἔδρας εἶναι ζήτημα κατὰ πόσον ἐξυπηρετοῦσι πραγματικῶς τὸν κλάδον τοῦ κηρύγματος ἐφ' ὅσον δὲν ὀπάρχει εἰδικὴ προπαιδεῖα ἱεροκῆρυκῶν*). Ἐπέκεινα, τῆς Πανεπιστημιακῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐν ἣ καὶ πάλιν ἡ ἔδρα τῆς ὀμιλητικῆς δέον νὰ κατέχῃ πρωτίστην θέσιν, καὶ ὑπεράνω τῆς μορφώσεως ταύτης, θὰ ὀφείλει τουλάχιστον νὰ λειτουργῇ εἰδικὸν Σπουδαστήριον καὶ Γυμναστήριον τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου, μακρὰν που ἐντινι Μονῆ, ἔνθα ἐν πλήρει περισυλλογῇ καὶ ἀνέσει νὰ τελεῖται ὁ καταρτισμὸς τουλάχιστον τῶν εἰδικῶν ἱεροκῆρυκῶν, διὰ τῆς ἀφθόνου μελέτης τῆς Γραφῆς καὶ τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ τρόπου τῆς μελέτης τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, τῶν ἱεροκῆρυκῶν ἐν γένει τῶν ἄλλων

* Σ. Δ. Ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ρητορικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ δὲν περιορίζεται εἰς μόνον τὰς ἐπιστημονικὰς «λεπτολογίας», δηλ. εἰς μνην τὴν θεωρητικὴν διδασκαλίαν, ἀλλὰ γίνεται καὶ δι' εἰδικῶν ὀμιλητικῶν, ἐν φροντιστηρίοις ἀσκήσεων δι' ὧν κάλλιστα δύνανται οἱ φοιτηταὶ τῆς θεολογίας νὰ προονῶνται εἰς τὸ κήρυγμα. Καὶ θὰ ἠγόμεθα ὡς τάχιστα νὰ πληρωθῇ ἡ σχετικὴ Πανεπιστημιακὴ ἔδρα.

Ἐκκλησιῶν καὶ πασῶν τῶν συναφῶν ἀπόψεων πρὸς τὸν θεῖον λόγον καὶ πρὸ παντὸς διὰ λιπαρᾶς ἀσκήσεως. Ἐκαὶ δὲ θὰ ἐπιτυγχάνεται καὶ ἡ προσωπικὴ γνωριμία τῶν μελλόντων τούτων λειτουργῶν τοῦ Εὐαγγελίου ἧτις εἶναι κεφάλαιον μέγα ἐν τῇ ἐπιδιώξει κοινοῦ σκοποῦ. Οἱ τοιοῦτοι εἰδικοί ἱεροκλήρυκες θὰ ἦσαν οἱ μετὰ τὸν ἐπίσκοπον βυθμιστάι καὶ ἐπόπται τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν αὐτῶν κηρυττόντων.

Μήπως δὲ παρὰ τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ δὲν θὰ ἦτο εὐκταίον νὰ ὑπάρχῃ **Τμήμα ἱεροκλήρυκων**, ἐν ᾧ νὰ συγκεντροῦνται πᾶσα σχετικὴ πληροφορία περὶ τοῦ Σώματος τῶν ἱεροκλήρυκων; νὰ παρακολουθῆται καὶ διεθνήται γενικώτερον ὁ κλάδος καὶ ἡ ἐργασία τῶν ἱεροκλήρυκων; Πρέπει νὰ ἐννοηθῇ καλῶς ὅτι τὸ σφρίγος τῆς Ἐκκλησίας θὰ μετρηθῇ διὰ τῆς θέσεως τοῦ κηρύγματος. Διὰ τὴν Ἐκκλησίαν πρέπει νὰ ἰσχύῃ ἡ ἀλήθεια: **Κήρυγμα, ζωὴ καὶ κίνησις.**

Τοιαῦτά τινα μέτρα ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ κηρύγματος θὰ προσεπύριζον εἰς τὸν κλήρον καὶ τὴν Ἐκκλησίαν κῆρος οὐ τὸ τυχὸν ἐν τῇ κοινωνίᾳ, θὰ ἐξησφάλιζον δὲ ἐν μέσσοις τελεσφόρου ἐπιδράσεως αὐτῶν ἐπὶ τοῦ λαοῦ καὶ διεγέρσεως τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ διαφέροντος αὐτοῦ.

ΑΡΧΙΜ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Ι. ΚΑΡΠΑΘΙΟΣ

Ο ΝΕΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΤΡΟΥΡΟ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΞ ΑΓΓΛΙΑΣ

Ὁ Δωρ Φρήαρ πρωτοφανὴς μοναχὸς Ἐπίσκοπος ἐν τῷ Ἀγγλικανισμῷ.—Ἄγγλος Ἐπίσκοπος ἄνευ συζύγου.— Αἱ χάριτες τοῦ ἀγάμου Ἰεροῦ κλήρου.— Αἱ ἐπιστημονικαὶ καὶ τοῦ Φρήαρ ἐργασίαι ἐν τῇ λειτουργικῇ καὶ τῇ γυμνασίᾳ.— Ἡ ἠθροικὴ του δεινότης.— Ἡ ἱεραποστολικὴ δράσις του.— Ὡς ὀργανωτὴς Μονῆς.— Ἡ πρὸς τὴν Ορθόδοξον Ἐκκλησίαν ἀποκλισίς του.

Οἱ κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1918 σχόντες τὴν τιμὴν νὰ παρακαθίσωμεν εἰς τὸ ὑπὲρ τῶν Ἀνατολικῶν δοθὲν ἐπίσημον γεῦμα ἐν τῷ Κολλεγίῳ τοῦ Χριστοῦ ἐν Ὁξφόρδῃ δὲν ἐπαύσαμεν ἀναπολοῦντες μεταξὺ ἄλλων καὶ τὴν λεπτοφυᾶ καὶ εὐθυτενῆ φυσιογνωμίαν ἐνόσ διακεκριμένου Ἀγγλοῦ θεολόγου, τοῦ Δωρ Φρήαρ. Εὐφυῆς, πνευματώδης, χαριτολόγος, ἀπταιστώως λαλῶν τὴν Γαλλικὴν, ἐγκρατὴς τῶν καθ' ἡμᾶς, πολλὴν ἐποίησε πρὸς τοὺς λοιποὺς τὴν ἀντίθεσιν διὰ τὸ ὅπερ περιεβάλλετο, μοναχικὸν τριβώνιον καὶ τὰ μακρὰ κομβοσχέλια, τὰ ἀπὸ τῆς ὀσφύος ἐξηρητημένα. Ἀνάκραμα μεσαιωνικῆς συντηρητικότητος καὶ σώφρονος τοῦ 20οῦ αἰῶνος ἐλευθερίας, ὁ μοναχὸς οὗτος ἐξελέγη πρότερον ἐπίσκοπος τοῦ Τρούρο, ἡ δὲ τοιαύτη ὑπὸ τῆς Ἀγγλ. Κυβερνήσεως ἐκλογή του εἶνε ἐν ἐπὶ πλέον σημεῖον τῶν καιρῶν διὰ τὴν βραδείως, ἀλλ' ἀσφαλῶς ἐξελισσομένην ἱστορίαν τοῦ Ἀγγλικανισμοῦ.

Διότι ἐπίσκοπος μοναχὸς εἶνε πρωτοφανὲς τι σχεδὸν διὰ τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν, ὅπου οὐ μόνον πάντες οἱ ἐπίσκοποι κατὰ κανόνα εἶνε ἕγγαμοι, ἢ ζυγνῶνται νὰ συνά-

φουν οἰανδήποτε ὥραν θέλουν γάμον, ἀλλὰ τινες ἐξ αὐτῶν καὶ δευτέραν σύζυγον ἔλαβον χηρεύσαντες κατὰ τὴν ἀρχιερωσύνην των. Πρῶτος, πρὸ 20ετίας ὁ γνωστός μας Δωρ Γκῶρ, Πουζουῖστης ἐκ τῶν ἀκραιφνεστάτων καὶ ἡγούμενος μοναχικοῦ τάγματος, ὅπερ αὐτὸς οὕτως ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ἀγγλικανισμοῦ ἴδρυσεν, ἀντετάχθη κατὰ τοῦ κανόνος καὶ ἐπέτυχεν ἐπίσκοπος Οὐορκέστης, Βερμινγκάμης καὶ Ὁξφόρδης ἀλληλοδιαδόχως νὰ ἐκλεγῇ. Ἀλλ' ὁ Δρ. Γκῶρ ἐπετεύχθη ἐπὶ τέλους νὰ ἀποσυρθῇ τοῦ ἐπισκοπικοῦ σταδίου καὶ νὰ περιορισθῇ εἰς τὰ καθαρῶς ἐπιστημονικὰ ἔργα του, πρὸς μεγάλην ἀνακούφισιν τῶν προτεσταντικῶν καὶ ἐπάνοδον πλήρη εἰς τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τοῦ κρατοῦντος Ἐπισκοπικισμοῦ. Τὶ ἤθελε λοιπὸν καὶ πάλιν ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας (διερωτῶνται τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησιαστ. Ἐταρείας καὶ οἱ Κεντῖται, οἱ δύο οὗτοι πολυόμματοι Ἄργοι τῆς Ἀγγλικανικῆς Προτεσταντικότητος) νὰ ἀφυπνίσῃ τοὺς κοιμωμένους κύνας διὰ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Ἀγγλ. Ἱεραρχίαν ἄλλου μοναχοῦ; Πῶς ἔμπορεῖ νὰ νοηθῇ Ἀγγλ. Ἐπισκοπεῖον ἄνευ συζύγου τοῦ Ἐπισκόπου, βοηθούσης αὐτὸν εἰς τὰ κοινωνικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ ἔργα του; Πῶς δὲν εἶνε ἀθέτησις τῶν κακανονισμῶν ἢ μεταβολὴ τῶν μεγάλων αὐτῶν παλατιῶν εἰς ἡσυχαστήρια μὲ εἰκόνας καὶ κελλῖα καὶ σήμαντρα καὶ νηστείας, ἀναμιμνησκούσας ἀποιοχομένας ἐποχάς; Ἀλλ' ὁ Δωρ Φρήαρ—εἰμεθα βέβαιοι—δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ διαψύσῃ τοὺς φόβους τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, ἀποδεικνύων ἐμπραγματῶς ὅτι ἔχει καὶ ἡ ἀγαμία χάριτάς τινας, τὰς ὁποίας ὁ ἕγγαμος κληρικὸς στερεῖται.

Ὁ Δρ Φρήαρ ἀνέρχεται ἐπὶ τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον τοῦ Τρούρο ἀπὸ τοῦ ἐν Μέρφελῃ μοναστηρίου τῆς Ἀναστάσεως, οὗτινος ὑπῆρξε, μετὰ τὸν Δρα Γκῶρ, ἡγούμενος κατὰ τὰ τελευταῖα 17 ἔτη. Χαρακτὴρ πολυτάλαντος καὶ πολυσχιδῆς, δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ νὰ ἀρέσῃ καὶ εἰς Τελετοφίλους καὶ εἰς Εὐαγγελικούς, ἀφοῦ ἡμφοτέρω ταῦτα ἐν ἑαυτῷ συνένονει. Ὁ Δωρ Φρήαρ δὲν πρέπει νὰ κριθῇ ἀπὸ τὸν μοναχικὸν του μόνον τριβῶνα ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ συγγραφικόν, μισιοναρικὸν καὶ πολλαχῶς οἰκοδομητικὸν παρελθόν του. Αἱ λειτουργικαὶ καὶ ὑμνολογικαὶ γνώσεις του τὸν ἔχουν ἀναδείξει εἰς αὐθεντικὸν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ. Τῶν ἱστορικῶν του ἐκζητήσεων καρπὸς εἶνε τὰ περὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς καὶ Ρωσικῆς Ἐκκλησίας συγγράμματά του. Ἡ περὶ τὸ κηρύττειν δεινότης του καταφαίνεται ἐκ τοῦ ὅτι πολλακίς τὰ Πανεπιστήμια Ὁξφόρδης καὶ Κανταβρυγίας τὸν ἐκάλεσαν νὰ κοσμήσῃ διὰ τῆς εὐγλωττίας του τοὺς ἀμβωνᾶς των. Ἡ εἰς ἱερατεῖαν προπαρὰσχευαζομένην γε. εὐ αὐτῶν ἔσχε πολῦτιμον μέντορα. Ἡ δὲ ἐν τῷ ἱεραποστολικῷ πεδίῳ δράσις του καὶ ἡ ὑπὲρ τῆς ἀλιεύσεως τῶν ψυχῶν προσπάθειά του εἶνε τοιαύτη, ὥστε ἐλάχιστοι θὰ ἦσαν ἐκεῖνοι οἱ Εὐαγγελικοί, οἱ ὅποιοι θὰ ἐτόλμων νὰ ἀντιμετρηθῶν πρὸς αὐτόν. Ἀλλ'

ὅ, τι κυρίως ἐξάγει ὑπὲρ πολλοὺς ἄλλους τὸν νέον ἐπίσκοπον τοῦ Τροῦρο εἶνε ἢ ἐν Μέρφελδ ἡγουμενία του. Χάρις εἰς τὸν θερμουργόν του ζῆλον ἢ αὐτόθι Ἀναστασιανῆ Μονῆ ἐπεξετάθη εἰς φωτιστικὸν ἴδρυμα πρώτης τάξεως, διατηροῦν θεολογικὰ κολλέγια καὶ διδασκαλεῖα, ἐκτυποῦν οἰκοδομητικὰ βιβλία, ἀποστέλλον ἱεραποστόλους εἰς Τζοχάνεσβουργ καὶ Ροδησίαν καὶ ἐξεκοντίζον πνυταχοῦ πλουσίαν τὴν χριστιανικὴν γῶσιν καὶ ζωὴν.

Ὁ νέος ἐπίσκοπος τοῦ Τροῦρο κλίνει μᾶλλον πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον παρὰ πρὸς τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν. Αὐχεῖ μὲν ἐπὶ Ἀγγλοκαθολικισμῶ, ἀλλ' ὁ Ἀγγλοκαθολικισμὸς τοῦ εἶνε σώφρων καὶ δὲν τυφλῶται ἀπέναντι τῶν ἀνυπερβλήτων δυσκολιῶν, τῶν παρεπιθεμένων μεταξύ τῆς ἑαυτοῦ Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ρώμης. Δια τοῦτο καὶ ὅτε οἱ ἐν τῷ προσφίτῳ Ἀγγλοκαθολικῷ Κογκρέσῳ ὑπέβαλον διὰ τηλεγραφήματος εἰς τὸν Πάπην τὰ σέβη των, ὁ Δωρ Φρήξρ μόνος ἐξηγέρθη καὶ διαμαρτυρήθη ἐντόνος κατὰ διαθήματος παρομοίου, ὅπερ καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν τῇ ἡπειρωτικῇ Εὐρώπῃ δεινῶς τὸν Ἀγγλικανισμὸν θὰ ἐξέθειτε. Τὰ πράγματα ἀπέδειξεν ὅτι δὲν εἶχεν ἄδικον.

Ὁκτώβριος 1928.

Κ. Κ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

§§ Γράφουσιν ἡμῖν ἐξ Ἀμερικῆς, ὅτι παρὰ τὰς ὑπὸ τῆς ἐκεῖ Ἐκκλησίας συστάσεις, παρὰ τὰς ἐντεῦθεν ἐπισημοὺς ἀπαγορεύσεις καὶ παρὰ τὰς ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκκλησίας Κων)πόλεως ἀποτροπὰς, ἱκανοὶ ἱερεῖς διαφυγόντες κατὰ διαφοροὺς τρόπους εἰς Ἀμερικὴν παραμένουσιν ἀφ' ἱκανοῦ ἀποποθέτητοι μὴ ὑπαρχουσῶν ἐν ταῖς ἐκεῖ Ἑλληνικαῖς Κοινότησιν ἄλλων ἱερατικῶν θέσεων, μαστίζονται δ' ὡς εἰκόσ, ὑπὸ τῆς ἐσχάτης πενίας. Πρὸ τετραετίας ἐν Ἀμερικῇ ὑπῆρχον 117 Κοινότητες μετὰ 115 ἱερέων. Μετὰ τὰς ἐνταῦθα ἐκλογὰς τοῦ 1920 ἱερεῖς τινας διαφυγόντες εἰς Ἀμερικὴν ἐτοποθετήθησαν μὲν, ἔστω καὶ μετὰ τινος δυσκολίας, ἠνάγκασαν δ' ὅμως τὴν ἐκεῖ Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν νὰ εἰσηγηθῇ εἰς τὰς Ἐκκλησίας Ἑλλάδος καὶ Κων)πόλεως νὰ παρακωλύσωσι τὴν μετάβασιν ἄλλων ἱερέων εἰς Ἀμερικὴν. Κατὰ τὸ αὐτὸ ὅμως ἔτος ἐπεδεινώθη ἢ κατὰστασις ἄλλοθεν: ὑπὸ τοῦ εἰς Ἀμερικὴν μεταβάντος ὑπὸ τὴν ἰδιότητα Συνδικοῦ Ἐπιτρόπου Μητροπ. Σπάρτης Γερμανοῦ, ἀφ' ἑνὸς μὲν διευκολύσαντος τὴν ἐκεῖ μετάβασιν ἱερέων, ἀφ' ἑτέρου δ' ἐπὶ τόπου δημιουργῶν Ἑλληνικὰς Κοινότητας καὶ διὰ 3-4 Ἑλλ. οἰκογενειῶν μόνον, διὰ τὰς ὁποίας ἐν διαστήματι δέκα μόνον μηνῶν ἐχειροτόνησεν 25-35 ἱερεῖς καὶ δὴ ἀπλοῦς ἀποφοίτους Σχολαρχείου! Οὕτως ἐν διαστήματι 17 μηνῶν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἱερέων ἀνήλθεν εἰς 160. Ὡς ἀποτέλεσμα δ' ἐπήλθε τὸ μὲν ἢ ἀνευ ἀνάγκης δημιουργία νέων Κοινοτήτων, αἵτινες διὰ τὸ ὀλιγάριθμον τῶν μελῶν αὐτῶν μόνον δύνανται νὰ συντηρήσωσι τὸν ἱερέα, δι' οὗ καὶ συνεπήχθησαν, τὸ δὲ ὁ εἰς τὸ ἥμισυ ὑποβιβασμὸς

τοῦ πρότερον εἰς 150 δολλάρια κατ' ἐλάχιστον ὅρον ἀνερχομένου μισθοῦ τῶν ἱερέων, καί, συνεπῶς, ἢ δημιουργία οἰκονομικῶν κρίσεων ἐν τῇ ἑφημεριακῇ διακονίᾳ.

Ἄλλ' ἢ κρίσις ἐτι μᾶλλον ἐπεδεινώθη ἀφ' ἧς, μετὰ τὴν συμφορὰν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς Θράκης, ἱκανοὶ ἱερεῖς κατάρθωσαν νὰ διαπεραιωθῶσι μέχρις Ἀμερικῆς προφάσει μὲν ὅπως ἐπανιδῶσι τοὺς ἐκεῖ ἐγκατεστημένους συγγενεῖς, πράγματι δὲ πρὸς ἐξεύρεσιν ἑφημερίας. Ἐκ τῶν προσφυγόντων εἰς Ἀμερικὴν 22 ἱερέων ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Ἀλέξανδρος, παρὰ τὰς ὑπεραυθρόπους αὐτοῦ προσπαθείας, κατάρθωσε νὰ τοποθετήσῃ μόνον τοὺς 5, τῶν λοιπῶν 17 παραμενόντων ἐτι διαθεσίμων καὶ τὰ δευτὰ τῆς ἐσχάτης πενίας ὑφισταμένων μετὰ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, διότι οἱ 24 ἐξ αὐτῶν εἶνε ἑγγαμοὶ προστάται πολυμελῶν οἰκογενειῶν. Οὐδ' εἶνε δυστυχῶς, δυνατὸν νὰ προσληφθῶσιν ὑπὸ τῶν πολυπληθεστέρων Κοινοτήτων πλείους τοῦ ἐνὸς ἱερεῖς πρὸς προσωρινὴν τῆς ἀνάγκης ἐξοικονόμησιν, καθ' ὅτι πάντες μὲν οἱ ναοὶ τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τελούντες ὑπὸ βάρους τεραστίων χρεῶν μόνον ἐξαρκοῦσι πρὸς συντήρησιν ἐνὸς καὶ μόνου ἱερέως, τὰ δὲ λεγόμενα «τυχερά» εἶνε διὰ πολλοὺς, καθαρῶς τοπικοὺς, λόγους, γλισχρότατα. Ἄλλ' οὐδ' ἢ Ἑλληνικῇ Ἀρχιεπισκοπῇ δύναται νὰ προσέλθῃ ὑλικῶς ἀρωγὸς εἰς τοὺς οὕτω πάσχοντας διαθεσίμους ἱερεῖς, διότι οὔτε φιλόπτωχον ταμεῖον ἐτι ἀπέκτησεν, οὔτε συσσίτιον δύναται νὰ συντηρήσῃ, καὶ αὐτὴ ὑπὸ τὸ κράτος μεγάλων οἰκονομικῶν βαρῶν διατελοῦσα.

Τὰς πληροφορίας ταύτας κρίνομεν πρέπον νὰ ἀναγράψωμεν ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ», ἵνα καταστῇ γνωστὴ παρὰ τοῖς ἐνδιαφερομένοις ἢ πραγματικῇ ἐν Ἀμερικῇ κατάστασις, οἱ δ' ἀρμόδιοι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέψωσι τὴν ἐκεῖσε μετάβασιν ἱερέων.

§§ Ὁ «Ἐλευθερὸς Τύπος» σχολιάζων τὰς ἐκάστοτε γενομένας συστάσεις τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου περὶ μὴ ἀναμίξεως τοῦ κλήρου εἰς τὴν πολιτικὴν γράφει:

«Δὲν δυνάμεθα παρὰ νὰ ἐπικροτήσωμεν τὰς συστάσεις τοῦ Μακ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ. Χρυσοστόμου, ὅπως ὁ Κλήρος ἀποφεύγῃ ἐπιμελῶς τὴν ἀνάμιξιν εἰς τὰς πολιτικὰς συζητήσεις. Τὰ τελευταῖα αὐτὰ ἔτη, τὰ ὁποία ἔσχον τὴν κακὴν των ἐπίδρασιν ἐφ' ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς, δὲν παρήλθον δυστυχῶς χωρὶς νὰ θίξωσι καὶ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἄλλ' ἂν καθῆκον τοῦ ὑπαλλήλου εἶνε, ἀνεπηρέαστος τῶν πολιτικῶν του ἀντιλήψεων, νὰ ἐξυπηρετῇ ὅσον περισσότερο καὶ καλύτερον δύναται τὸ Κράτος καὶ τὴν Κοινωνίαν, ἱερώτατον καθῆκον καὶ προορισμὸς τῆς Ἐκκλησίας εἶνε νὰ παραμένῃ ὑπὲρ τὰ μίση, ὑπὲρ τὰ πάθη καὶ μακρὰν πάσης πολιτικῆς ἀσχημίας, ἐνωτικὸς δεσμὸς μεταξύ τῶν ψυχῶν».

§§ Ἐκλογῶν ἐπικειμένων, πολλοὶ τῶν πολιτῶν τὰ πολιτικὰ αὐτῶν φῶτα εἰς ἐξυγίανσιν τῶν ἡσθενημένων καὶ ἀνόρθωσιν τῶν πεσόντων κοινῶν πραγμάτων, δημοσιεύουσι «πολιτικὰ προγράμματα», ἐν οἷς ἐκθέτουσι

τὰς πολιτικὰς αὐτῶν γνώμας καὶ πεποιθήσεις καὶ χαράττουσι τῆς μελλούσης τῶν δράσεως τὰς γραμμάς. Τινὲς τούτων, ἀνατέμνοντες τὰς κακίας ὧν ἐπαγγέλλονται τὴν ἐκρίξωσιν, λαλοῦσι καὶ περὶ ἀπωλείας τῆς ἐμπιστοσύνης, ἣν ἄλλοτε ὁ λαὸς ἔτρεφε πρὸς «τοὺς ρασοφόρους τοῦ Ὑψίστου», ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι κατὰ τοὺς πολιτικοὺς ἀγῶνας ἐφατρίασαν πολλοὶ τούτων. Ταῦτα ἀναγράφομεν οὐχὶ διὰ τὰ ψέξωμεν τὴν γλῶσσαν ἐνίων ἐκ τῶν ὑποψηφίων πολιτικῶν, ἀλλὰ διὰ τὰ ὑποδειχθῆ ὁπόσῃ φθορὰν προξενούσιν εἰς τὰς συνειδήσεις τοῦ λαοῦ αἱ κληρικῶν τιῶν ἐκτροπαί.

§§ Τῶν ἀνακρίσεων πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἐνοχῆς ἐπὶ συμμετοχῇ εἰς τὴν τελευταίαν στάσιν διέξαγομένων, ἐξηκριβώθη ὅτι ὑπῆρξαν πολῖται Ἕλληνες, οἵτινες, τῆς ἐπελθούσης συγχύσεως ἐπωφεληθέντες, ἐκ πάθους προσωπικοῦ εἰς ψευδοὺς κατ' ἀθῶων καταγγελίας προέβησαν. Ἡ Ἐπανάστασις διέταξε τὴν κατὰ τούτων αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ συκοφαντίας καὶ ψευδοῦς καταγγελίας νόμου. Καὶ ὁ μὲν νόμος θὰ ἐφαρμοσθῆ βεβαίως. Οὐδέποτε ὅμως θὰ ἡδύνατό τις νὰ φαντασθῆ ἢ ἐν ἀνθρώποις τόσον ἀπάνθρωπον μίσος, ἐξ οὗ θὰ ἡδύνατο νὰ προκύψῃ καὶ ὁ θάνατος τῶν συκοφαντηθέντων!

§§ Ἀπὸ τιῶν ἡμερῶν, καὶ ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς καταστολῆς τοῦ κατὰ τῆς Ἐπαναστάσεως κινήματος προέκυψεν ἐν τοῖς ἀνωτάτοις ἰθύνουσι κύκλοις τῶν ἡγήτορων τοῦ στρατοῦ, τοῦ στόλου καὶ τῶν κυριωτέρων πολιτικῶν μερίδων σπουδαιοτάτῃ ζύμωσις, στρεφομένη περὶ τὴν μεταβολὴν τοῦ πολιτεύματος τῆς χώρας. Ἡ ζύμωσις αὕτη, ὁσημέραι ἐντονωτέρα ἀποβαίνουσα καὶ ἐκφραζομένη ἐν ταῖς ἐν τῷ ἡμερησίῳ τύπῳ ὁλοῦν ἐζηροτέραις συζητήσεσι, τείνει νὰ λάβῃ διαστάσεις σοβαρωτάτας ἀπὸ πάσης ἐπόψεως. Ἐξορκίζομεν πάντας, ἐξ ὧν ὀπωσδήποτε ἐξαρτᾶται ἡ ρύθμισις τῶν καθ' ἡμᾶς, ὅπως συγκεντρώσωσιν ὅλην αὐτῶν τὴν ψυχραιμίαν καὶ τὴν νηφαλιότητα καὶ τὴν φρόνησιν καὶ ἀνευ κλονισμῶν καὶ ἀναστατώσεων καὶ περιπετειῶν κινδυνῶν καὶ ὀλεθρίων λύσσωσι τὸ ἀπασχολοῦν τοὺς πάντας κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας μέγα πρόβλημα. Πρόσχωμεν οἱ πάντες, ἐπιφανεῖς τε καὶ ἄσημοι, οἱ ἰθύνοντες καὶ ὁ λαός, ὅπως ἀποφύγωμεν ἐν τῇ κρατούσῃ περὶ ἡμᾶς συγχύσει τὰ μίσση καὶ τὰς συγκρούσεις, ἵνα φθάσωμεν καὶ ταχύτερον καὶ ἀσφαλέστερον εἰς τὸν λιμένα τῆς εἰρήνης, ἐν ἀγάπῃ τὰ κρείσσονα πάντοτε βουλευόμενοι καὶ πράττοντες.

§§ Προκειμένου νὰ ἐκδοθῆ ἡ ἀπόφασις τοῦ Στρατοδικείου Ἐλευσίνος περὶ τῶν κατηγορουμένων ὡς ἐνόχων τῆς τελευταίας στάσεως χιλιάδες μητέρων ὑψώσαν χεῖρας ἰκέτιδας πρὸς τοὺς ἀρμόδιους, ἐκλιπαροῦσαι νὰ ἀποφενχθῶσιν ἐνδεχόμεναι θανατικαὶ ἐκτελέσεις. Πρὸ αὐτῶν ἡ μήτηρ Ἐκκλησία διὰ τοῦ Μακαρ. Μητροπολίτου θερμωτάτην ἀπηύθυνε περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἔκκλησιν. Ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε θὰ θεωρήσῃ ἐάντην ἀποκάμνουσαν ἐν τῇ συντονωτάτῃ καὶ ἐπιμονωτάτῃ συστάσει, ὅπως μὴ προστεθῆ καὶ ἡ ἐκ τῶν ἐκτελέσεων ὀδύνη εἰς τὰς τῶσαύτας καὶ τηλικαύτας κοινὰς συμφορὰς.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

— Ἀνετέθη τῷ Α' Γραμματεῖ τῆς Ἱ. Συνόδου ἡ μελέτη τοῦ ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ Δ. Κουϊμοστοπούλου συνταχθέντος πονήματος «Κοντάκια καὶ Καθίσματα διὰ τὴν α' τάξιν τοῦ Γυμνασίου».

— Ἐχορηγήθη τῷ Σ. Τριφυλίας 20 ἡμέρες ἀπουσίας ἀδεία ἐκ τῶν ποιμαντορικῶν καθηκόντων τοῦ δι' Ἀθήνας, καὶ 5 ἡμέρες ὁμοίᾳ τοιαύτῃ τῷ Σεβ. Δημητριάδος.

— Διεβιάσθη πρὸς ἐγκρίσιν τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν συμπληρωτικὸς πίναξ τῶν ἐτησίων εἰσφορῶν τῶν Ἱ. Ναῶν καὶ Μονῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μαντινείας ὑπὲρ συντηρήσεως τοῦ παρ' αὐτῇ Μητροπολ. Γραφείου.

— Ἀνεκοινώθη τῷ Γεν. Ἐκκλῆσ. Ταμείῳ, ὅτι διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μαντινείας προσωρινὸν Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἱ. Μονῆς Καλτεζῶν ἐκ τῶν Ἀγαθονίκης Ἀναγνωστοπούλου, Κοσσιανῆς Μαντουράνη καὶ Εὐγενίας Γιαννίτσα, Συμβούλων.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΑΘΗΝΩΝ

— Διωρίσθη προσωρινὸς Ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ (Παγκρατίου) ὁ Ἀρχιμανδρίτης Μεθόδιος Κοντοστάνος, Ἱεροδιάκονος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως (Πλάκας) ὁ Παγκρατίος Ἰερότης.

— Διωρίσθη Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τῆς Κοινότητος Κριεκουκίου ὁ Αἰδεσ. Ἐλευθέριος Πιπαιπέτρου.

— Ἐντολῇ τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου, ὁ θεοφιλ. βοηθὸς Ἐπίσκοπος Ταλαντίου, μεταβάς μεσσηνίας εἰς τὴν Κοινότητα Κριεκουκίου ἐτέλεσε κατὰ τὴν ἐζήτην τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐορτάζοντος ἐκεῖ Ἱεροῦ Ναοῦ. Τὴν Κυριακὴν δὲ μεταβάς εἰς τὴν Κοινότητα Βυλλίων καὶ λειτουργήσας, ἐδίδαξε τὸ πληρεῖν τὸν Ναὸν εὐσεβῆς ἐκκλησιασμα. Οἱ τῆς Κοινότητος Κριεκουκίου, ὡς καὶ οἱ τῆς τῶν Βυλλίων, κάτοικοι ὑπεδέχθησαν τὸν Ἐπίσκοπον μετὰ χαρᾶς καὶ σεβασμοῦ.

— Τῇ παρελθούσῃ Τετάρτῃ ὁ Μακ. Μητροπολίτης συνεχάρη τηλεγραφικῶς τὸν ἐορτάζοντα Μακαριώτατον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων. Μεταβάς δὲ εἰς τὸ ἐνταῦθα Μετόχιον τοῦ Παναγίου Τάφου ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ ἐορτάζοντι ναῷ αὐτοῦ τῶν ἁγίων Ἀναργύρων καὶ ὠμίλησε πρὸς τὸ πικρὸν ἐκκλησιασμα περὶ τῶν ἀγίων Τόπων. Αὐθημερὸν ἐδέχθη ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει τὸ Συμβούλιον τοῦ ἀνασταθέντος Συλλόγου «Ὁ Πανάγιος Τάφος» εἰς ὃ ἐξέθηκε τοὺς κινδύνους τῶν ἱερῶν Προσκυνημάτων τῆς Παλαιστίνης καὶ παρέστησε τὴν ἀνάγκην συστηματικῶν ἐνεργειῶν πρὸς οικονομικὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἀγωνιζομένων πρὸς διάσωσιν αὐτῶν.

— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ὁ Μακ. Μητροπολίτης ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἀρσακείου Παρθεναγωγείου, ἐξάρας ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ τὴν ἐκπαιδευτικὴν τούτου ἀποστολὴν καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς θεμελιώσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπὶ τῆς θρησκείας.

— Ἀφίκοντο εἰς Ἀθήνας, τυχόντες ἀδείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, οἱ σεβ. Μητροπολίται Μεσσηνίας κ. Μελέτιος, Δημητριάδος κ. Γερμανός, Ἄρτης κ. Σπυρίδων, Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας κ. Ἀνδρέας.

— Ἡ ἐπὶ τοῦ Κηρύγματος Ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα

τῆ 12 τρέχοντος εἰς τακτικὴν συνεδρίαν καθώρισε τὸν κόκλον τῶν θεμάτων τῶν ὀμιλητικῶν διαλέξεων. Ταῦτα εἶνε τὰ ἐξῆς «1. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος ὡς ἱεροκῆρυξ.—2. Τὸ κήρυγμα καὶ αἱ σύγχρονοι κοινωνικαὶ ἀπαιτήσεις. 3. Τὸ κήρυγμα καὶ αἱ σύγχρονοι κοινωνιολογικαὶ θεωρίαι.—4. Ἀμβων καὶ δημοσιογραφία —5. Ἡ ἀπ' ἀμβωνος πολεμικὴ τοῦ ἱσραὺ Χρυσόστομου κατὰ τῶν κακίων τῆς ἐποχῆς του.—6. Ἡλιας Μηνιάτης—7. ἀνάλυσις τοῦ περὶ προσεχῆς λόγου Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων.—8. Ὁ Βασσοῦτος ὡς ἱεροκῆρυξ.—9. Ἡ προσωπικότης τοῦ ἱεροκῆρυκος.—10. Τὸ κήρυγμα καὶ ἡ ἐξομολόγησις.—11. Ἡ οἰκονομία τοῦ λόγου ἐν τῇ συγχρόνῳ Ἐκκλησιαστικῇ ῥητορίᾳ. Τὴν σειρὰν τῶν διαλέξεων θὰ ἀρχίσῃ ὁ Μακαριώτατος Μητροπολίτης παρέχων γενικὸν χαρακτῆρισμὸν τοῦ Μ. Βασιλείου ὡς κῆρυκος τοῦ θεοῦ λόγου.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΗΛΕΙΑΣ

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἡλείας Ἀντώνιος ἀνέθηκεν ἐν Πύρῳ τὸ κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου εἰς μὲν τὸν καθηγητὴν τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων κ. Γιαννακόπουλον, ἱερέα, εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν Ἀγίου Ἀθνασίου, εἰς δὲ τὸν Σχολάρχην κ. Πετρόπουλον, διάκονον, εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον. Ἀμφότεροι κηρύσσουν καθ' ἐκάστην Πέμπτην μ. μ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

—Πληροφορία ἐκ Κων/πόλεως βεβαιοῦσιν ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἤρριξαν νὰ ἐπιβάλλωσι φόρους ἐπιτηδεύματος εἰς πάντας τοὺς κληρικούς, ἀπαιτοῦντες μάλιστα αὐτοὺς ἀναδρομικῶς ἀπὸ τοῦ 1918.

—Ἐλήφθη εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἡ ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου παραίτησις τοῦ Πατριάρχου Μελετίου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Πρὸς ἐξέτασιν τῶν τῆς ἐν Ἀδῆς Ἀμπέμπα Ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου Κοινότητος πραγμάτων καὶ πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐν Αἰθιοπία Κοινοτήτων ἀπεστάλη εἰς τὴν Αἰθιοπικὴν πρωτεύουσιν ὡς Πατριαρχικὸς ἐξουρχος ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Ἰσιδωρος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ἡ ἐπ' ἐσχάτων συνεθροῦσα εἰς Σύνοδον Ἱεραρχία τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας ἐπεράτωσεν ἤδη τὰς ἐργασίας αὐτῆς καταλήξασα εἰς τὰς ἀπολυθῆναις ἀποφάσεις περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ ἐν Κων/πόλεως συγκαταθεθέντος Πανορθοδόξου Συνεδρίου :

Διὰ πλειονοψηφίας 18 πρὸς 3 ἐδέχθη τὰς περὶ διαρρυθμίσεως τοῦ ἡμερολογίου ἀποφάσεις τοῦ Πανορθοδ. Συνεδρίου ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως τὸ διαρρυθμισμένον ἡμερολόγιον ἐφαρμοσθῇ ταύτοχρόνως ἐν πάσι ταῖς Ὀρθοδόξαις Ἐκκλησίαις.

Διὰ πλειονοψηφίας 15 πρὸς 5 ἐδέχθη κατ' ἀρχὴν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου περὶ τοῦ ἐπιτεπεισοῦ τοῦ δ' γάμου τῶν ἐν χηρείᾳ κληρικῶν, ἀπεφάσις δὲ νὰ προβῇ εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου προσωρινῶς διὰ λόγους ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας ὑπὸ τὴν ἀίρεσιν τῆς ἐπιχωρίσεως τῆς πράξεως ὑπὸ τῆς μελλούσης νὰ συγκαλεθῇ κατὰ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἤθελε πληροφορηθῆ ὅτι τοῦτο ἀποδέχεται καὶ ἡ πλειονότης τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Ἐπ' ἴσης διὰ πλειονοψηφίας 14 πρὸς 4 ἡ Ἱε-

ραρχία ἀπεδέχθη κατ' ἀρχὴν τὴν τοῦ Παν. Συνεδρίου ἀπόφασιν περὶ τῆς ἀδείας πρώτου γάμου μετὰ τὴν χειροτονίαν.

Ἀλλὰ καὶ πάσας τὰς λοιπὰς τοῦ αὐτοῦ Συνεδρίου ἀποφάσεις ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Σερβίας ἀπεδέχθη κατ' ἀρχὴν, θὰ ἐφαρμοσθῇ δ' αὐτὰς κατὰ τὰς ἀνάγκας αὐτῆς μόνον ὅταν πληροφορηθῇ παρὰ τοῦ Οἴκου. Πατριαρχεῖου ὅτι ἐδέχθη αὐτὰς καὶ ἡ πλειονότης τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Ἐν σχέσει δὲ πρὸς τὸν ἑορτασμὸν τῆς 1600ῆς ἐπετειοῦ τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἀνέστηκεν εἰς τὸν Πατριάρχην τῆς Σερβίας καὶ τὴν περὶ αὐτὸν Σύνοδον ὅπως, συνωδᾶ τῇ ἀποφάσει τοῦ Πανορθ. Συνεδρίου, συνεννοηθῇ μετὰ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν περὶ τελέσεως αὐτοῦ ἐν Νισχ τῆς Σερβίας, καὶ ἕμα συγκαλέσῃ αὐτόθι νέας Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Κατ' εἰδήσεως ἐκ Ρώμης ὁ πάπας ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον δι' ἧς συνιστᾷ τὴν ἐνοποίησιν τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς, ἐκφράζει δὲ καὶ τὴν εὐχὴν ὅπως ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἐνωθῇ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης.

ΠΙΘΑΝΟΜΟΣ

Κατὰ τὴν «Νέαν Σιών» Θεσσαλονίκης ἡ μεγαλύτερα πρᾶξις ἀγορᾶς γαιῶν ἡ μέχρι σήμερον πραγματοποιηθεῖσα ὑπὸ τῆς Σιωνιστικῆς ὀργανώσεως εἶναι ἡ ἀγορὰ ἐκτάσεως 4200 ἐκταρίων εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Ἰσραὺλ ἀντὶ 225000 λιρῶν, πληρωτέων χρεωλυτικῶς εἰς διάστημα 6 ἐτῶν. Μικρότεραι ἐκτάσεις ἐξημεροδόθησαν εἰς ἄλλα μέρη τῆς Παλαιστίνης. Τὸ ἔθρικόν Ἑβραϊκὸν Κεφάλαιον μέχρι τοῦ 1919 κατεῖχε μόνον 2100 ἐκτάρια· περὶ τὸ τέλος δὲ τοῦ 1921 ἡ ἐκτασις αὐτῆς ἐπεπλασιάσθη φθάσασα τὰ 11300 ἐκτάρια κατανομημένα εἰς διαφόρους τοποθεσίας. Ἡ συνολικὴ ἔξια τῆς ἀμνηστου ταύτης ἰδιοκτησίας ὑπελογίσθη κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1921 εἰς 454000 λίρας. Ἐτέρα σοβαρὰ ἀγορὰ ἀμνηστου ἐπραγματοποιήθη ὑπὸ τῆς ἑταιρίας «Palestine Land Development Company» καὶ ἐκ τοῦ πρὸς ἀνοικοδόμησιν τῆς Παλαιστίνης εἰδικοῦ Κεφαλαίου, συμμετασχούσης καὶ τῆς Σιωνιστικῆς ὀργανώσεως διὰ 25000 λιρῶν. Μέγα μέρος τῶν ἀμνηστου ταύτων ἀνήκει εἰς τὸ Ἑλλην. ὀρθοδόξον Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων.

—Τῆ 27 καὶ 28 λήξαντος μηνὸς προέβητο νὰ συνέλθῃ ἐν Θεσσαλονικῇ Γενικὴ Συνέλευσις ἀντιπροσώπων τῶν Σιωνιστικῶν καὶ λοιπῶν Ἰσραηλιτικῶν Σωματείων τῆς Ἑλλάδος. Κύριος σκοπὸς τῆς Συνελεύσεως ταύτης ἐστὶν ἡ θεμελίωσις τοῦ ἔργου τοῦ Κίρεν Ἀγισσῶδ (Κεφάλαιον ἀνοικοδ. τῆς Παλαιστίνης) ἐν Ἑλλάδι. Εἰς τὴν Συνέλευσιν ταύτην ἐκλήθη καὶ ὁ Σιωνιστὴς ἀρχηγός, Μέλος τῆς Μεγάλης Ἐπιτροπῆς Δράσεως καὶ πρῶην μέλος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος Δρ Βίκτωρ Ζιάκοφιν.

—Κατὰ τὸ ἐσχάτως ἐν Θεσσαλονικῇ συνεθροῦσιν Ἱερωτικὸν Συνέδριον ὁ κ. Ἀσέρ Μαλλάχ, πρόεδρος τῆς Σιωνιστικῆς Ὀμοσπονδίας δι' ἐναρκτηρίου λόγου αὐτοῦ ὑπενώμισε τὸ καθήκον, τὸ ὁποῖον ἔχει πᾶς Ἑβραῖος νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸ Σιωνιστικὸν κίνημα. «Καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐθνικιστικῆς καὶ καθαρῆς ἀνθρω-

πιστικής, είπεν ὁ ἀγορευὼν, τίποτε δὲν θὰ ἐκέρδιζεν ἡ ἀνθρωπότης, θὰ ἔχανε δὲ ἐὰν ἐξήφραζόμεθα ὡς ἔθνος. Τὸ κίνημα πρέπει νὰ λάβῃ ἐντονώτατον χαρακτήρα καὶ διὰ νὰ σώσωμεν τὴν κολλεκτιβικὴν μας ὑπόστασιν ὅπως καὶ τοὺς δυστυχεῖς ἀδελφούς μας ἀπὸ τὸν ἀπεχθῆ ζυγὸν ἀπὸ τὰ κράτη, εἰς τὰ ὁποῖα ὑποφέρουν καὶ οἱ ὁποῖοι ζητοῦν, ἐπιθυμοῦν νὰ ζήσουν, εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ.

—Οἱ ἀντιστημιτικοὶ Σύνδεσμοι τῆς Ρουμανίας συνεκάλεσαν, κατὰ τὰς πληροφορίες τῆς «Νέας Σιών» ἑσασαλονικήν, συνέδριον διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ Ἑβραϊκοῦ στοιχείου τῆς χώρας. Κατόπιν μεσολαβήσεως ὁμοῦ τῆς Σιωνιστικῆς Ὁργανώσεως Βουκοβίνης τὸ συνέδριον τοῦτο ἐματαιώθη. Παρὰ ταῦτα ἡ Ρουμανικὴ Κυβέρνησις διέταξε τὴν ἀπέλασιν τῶν προσφύγων Ἰσραηλιτῶν, τῶν προερχομένων ἐξ Οὐκρανίας.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ἡ ἐν Σόφια Ἑλληνικὴ Κοινότης ἔχει ἀνάγκην Διακόνου δυναμένου ν' ἀναλάβῃ ἐκτὸς τῶν ἱερατικῶν αὐτοῦ καθηκόντων καὶ τὴν διδασκαλίαν τριῶν τούλαχιστον μαθημάτων παρὰ τῆ Ἑλληνικῆ Σχολῆς.

NEA BIBLIA

Ἐξεδόθησαν ἀνέκδοτοι ἐπιστολαὶ Κοραῆ καὶ πρὸς Κοραῆν ὑπὸ Π. Μ. Κοντογιάννη ἐν τῷ Ε' τεύχει τῶν «Χιακῶν Χρονικῶν», τὸ ὁποῖον καὶ καταλαμβάνουσι ὀλόκληρον (σελίδες 222). Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται ἐπιχύνουσι νέον φῶς εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως, εἰς τὴν ἱστορίαν αὐτῆς τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ εἰς τὴν ἐξέλιξιν καθ' ὅλου τοῦ φιλελληνισμοῦ.

—Ἐξεδόθη τὸ Γ' τεύχος τοῦ ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ «Θεολογίας». Περιεχόμενα: Κ. Ι. Δουβοννιώτου, Θεοδοσίου Ζυγομαλάς (τέλος). Χαριλάου Παπαϊωάννου, Τὸ τέλος τοῦ κατὰ Μᾶρκον Εὐαγγελίου. Δημ. Σ. Μπαλάνου, Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Σύρου, Τήνου καὶ Μήλου Ἀλέξανδρος Λυκούργος (τέλος). (Ἄδαμ. Ν. Διαμαντοπούλου, Αἱ κατὰ τὸν 18^{ον} αἰῶνα ἀπόπειραι πρὸς ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν (τέλος). Ἀρχιμ. Ἐμμανουήλ. Γ. Καραθόδου, Ὁ ἅγιος Ἰερόθεος ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν + Α. Χ. Ἀντίπας ὁ Περγάμου.—τοῦ αὐτοῦ: τὰ 18^α ἄρθρα τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας. Κριτικὸν καὶ Βιβλιογραφικὸν Δελτίον, Βιβλιογραφικὰ σημεῖωματα.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλαίου Γρεβενῶν (ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου)

Διακηρύσσει ὅτι:

Ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τετραετοῦς ἐνοικιάσεως ἐννέα (9) τεμαχίων ἀγρῶν κειμένων περὶ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Μονῆς Μοναχίου (ὁ Ἅγιος Νικόλαος) Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν τῷ χωρίῳ Μανοχητίῳ τὴν 18ην τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἔ. ἔ. ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν. Οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι ἐν τῇ δημοπρασίᾳ θέλουσι καταβῆλῃ τὸ 1/10 τοῦ ἐτησίου μισθώματος εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς Μονῆς, καὶ ἀξιόχρεον ἐγγυητὴν.

Οἱ ὅροι συγγραφῆς ὑποχρεώσεων εὐρίσκονται ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς ἐνθὰ οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Σπηλαίου τῇ 27 Ὀκτωβρίου 1923

Ὁ Ἡγούμενος
Χρήστος Πέτρον

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἀθανασίου τῶν Καλαβρύτων

Διακηρύττει ὅτι:

Ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐνεργηθησομένην ἐν Μαζεῖκοις καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπῳ, ἐνώπιον ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς καὶ τοῦ Συμβολαιογράφου Κλητορίας Γεωργίου Γκλαβά, τὴν 9 Δεβρίου 1923, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἡ ἐκποίησις δύο χιλιάδων (2000) ὀκαδ. ἀραβοσίτου ὑπὸ τοῦ ὄρους τῆς διακηρύξεως κατατεθημένης εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Μονῆς τῆς ὁποίας δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

Ἐν τῇ Μονῇ Ἁγίου Ἀθανασίου τῇ 29 Σεβρίου 1923

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον
Ἀμβρόσιος Παπαρηγόπουλος
Ἀγαθὰγγελος Ψαρούλης
Γεραμανὸς Μπερτσσελάς

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Σταυρ. Μονῆς Μακρορράχης

Προκηρύσσει ὅτι:

Ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐνεργηθησομένην τὴν 18ην Νοεμβρίου ἔ. ἔ. ἐν τῷ ἐν Κολυνδρεῷ Μετοχίῳ αὐτῆς, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 3—5 π. μ. ἐνώπιον τοῦ ἐν Δίκαιτερίνῃ συμβολαιογράφου Μάνθου Δημητρίου ἡ ὑλοτομία διακείων χιλιάδων (200,000) ὀκ. ξυλανθράκων ἐκ τοῦ δάσους αὐτῆς «ἡ Συκιά» διὰ τὴν δασικὴν περιόδον 1923—1924 ἐπὶ τῇ βάσει ἐγκεκριμένου πίνακος.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Στ. Μ. Μακρορράχης τῇ 4η Νοβρίου 1923

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον
Ἀνθίμος Κωνσταντίνου
Γαβριὴλ πνευματικὸς σύμβουλος
Θωμᾶς Καρανάτσης Ἱερεὺς

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Φενεῶ Ἱερᾶς Μονῆς «Ἁγίου Γεωργίου»

Διακηρύττει ὅτι:

Ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ ἐκποίησις τῆς εὐρυτάτης ἰσοδείας τοῦ ἐλαιοκάρπου τῶν ἐλαιδένδρων τῆς Μονῆς, κειμένων εἰς τὴν περιφέρειαν Νέας Ἐπιδαύρου, ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Γεωργ. Τανῆ ἡ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπῳ, γεννησομένης τῆς δημοπρασίας τὴν 2ην Δεβρίου ἔ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—11 π. μ. κατὰ τοῦ δρους τῆς ἀρχικῆς διακηρύξεως.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Φενεῶ τῇ 2η Νοβρίου 1923

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον
Παρθένης Σταματόπουλος
Εὐθύμιος Ράπτης

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Μαντινείᾳ Ἱερᾶς Μονῆς Γοργοεπημοῦ.

Διακηρύττει ὅτι:

Ἐκτίθεται εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ ἀποπεράτωσις τῶν πέντε κελλίων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἐνεργηθησομένης ἐν Τριπόλει τῇ 25ῃ Νοεμβρίου 1923 ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Συμβολαιογράφου καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς, συμφῶνως πρὸς τοὺς ὅρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεων κατατεθημένων ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Μονῆς.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Γοργοεπημοῦ τῇ 12 Νοεμβρίου 1923

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον
Νεόφυτος Παπαδημητρίου
Ἀνθίμος Ἀλεξόπουλος
Φιλήμων Γκρέτσος

Τυποῖς "Φοίνικος", Σταδίου 38, Ἀθῆναι